

מסכת זבחים

פרקים יג - יד

- א. מצות עשה להקריב כל הקרבנות בבית הבחירה, שנאמר: 'ושם תעשה כל אשר אנכי מצוך'.
- ב. המקריב קרבן חוץ לעזרה ביטל מצות עשה ועבר על לא תעשה שנאמר 'השמר לך פן תעלה עולותיך בכל מקום אשר תראה', במזיד - חייב כרת, בשוגג - מביא חטאת.
- ג. השוחט קדשים חוץ לעזרה אע"פ שלא העלים: במזיד - חייב כרת, ובשוגג - חייב חטאת.
- ד. השוחט קדשים בחוץ והעלים בחוץ - חייב שתים אחת על השחיטה ואחת על העלייה שחט בפנים והעלה בחוץ חייב על העלייה וכן אם שחט בחוץ והעלה בפנים חייב על השחיטה:
- ה. אינו חייב אלא על שחיתת קדשים הראויים ליקרב על המזבח, אבל השוחט בחוץ אחד מאיסורי מזבח - פטור, שנאמר: 'לפני משכן ה' דווקא דבר שהוא ראוי לבוא אל משכן ה'.
- ו. שחט בחוץ מחוסר זמן בגופו או בבעלים - הואיל ואינו ראוי עתה לבוא בפנים פטור:
- ז. אי זהו מחוסר זמן בגופו בהמה בתוך שבעת ימי הלידה ותורין שלא הגיע זמןן ואותו ואת בנו שנשחט אחד מהם היום שאין השני ראוי עד למחר.
- ח. ואי זהו מחוסר זמן בבעלים קרבן שעדיין לא הגיע זמן בעליו להקריבו כיצד הזב והזבה והיולדת ששחטו חטאתם בחוץ בתוך ימי ספירה פטורין וכן מצורע ששחט חטאתו ואשמו בחוץ בתוך ימי הספירה פטור שעדיין לא נראו בעלי הקרבנות האלו לכפרה אבל אם שחטו עולותיהן בחוץ בתוך ימי הספירה חייבין שהעולה דורון היא והחטאת והאשם היא עיקר הכפרה וכן נזיר ששחט חטאתו בחוץ בתוך ימי נזירותו פטור הקריב עולתו או שלמיו בחוץ חייב שהחטאת היא המעכבתו והיא עיקר הנזירות:
- ט. שעיר המשתלח ששחטו בחוץ - פטור, שהרי אינו ראוי לבוא לפני השם.
- י. בהמת חולין שעוברה קדשי מזבח אסור לשוחטה בחוץ ואם שחטה אינו לוקה מפני שאינה ראויה לבוא לפני השם.
- יא. שנים שאחזו בסכין ושחטו בחוץ פטורין שנאמר אשר ישחט או אשר ישחט אחד ולא שנים ואחד ששחט בחוץ אע"פ שלא נתכוון לשחוט קדשים אלו לה' הרי זה חייב שנאמר דם יחשב לאיש ההוא דם שפך אף על פי שזה הדם במחשבתו כדם הנשפך לא כקרבן הרי זה חייב:
- יב. השוחט בחוץ בלילה חייב הואיל והשחיטה בלילה כשירה בחוץ וכן אם העלה בלילה מזה ששחט בחוץ בלילה חייב על העלאה אבל אם שחט בפנים בלילה והעלה בחוץ פטור לפי שלא העלה אלא דבר פסול שאין לך שחיטה כשירה בלילה במקדש וכן אם קבל בכלי חול בפנים וזרק בחוץ פטור. [השגת הראב"ד - השוחט בחוץ בלילה א"א בחיי ראשי אין צורת ההלכה כפירושו ולא כטעמו שהשוחט בלילה בחוץ והעלה בחוץ ביום חייב שהרי כששוחט בחוץ ביום והעלה בחוץ הלא כבר נפסל בשחיטה ואע"פ שכבר נפסל הזבח בשחיטתו ואעפ"כ חייב על העלאתו מה לי חד פסולא דחוץ מה לי תרי פיסולי חוץ אבל אם שחט בפנים בלילה והעלה ביום בחוץ פטור אף בהעלאה מפני

שכבר נפסל משום לילה שהוא פסול אחר שלא מפסולי חוץ אבל שחט בחוץ בלילה והעלה בחוץ בלילה לדברי הכל פטור]:

יג. וכן המולק את העוף בחוץ פטור ואם העלהו פטור מלק בפנים והעלה בחוץ חייב על העלאה שחט בפנים והעלהו בחוץ פטור שלא העלה אלא דבר שאינו ראוי ליקרב שחט את העוף בחוץ והעלהו בחוץ חייב שתיים שהשחיטה בחוץ כשירה והרי היא כמליקה בפנים. [השגת הראב"ד - שחט את העוף בחוץ וכו' א"א זה הטעם אין בו טעם אלא שלא חייב הכתוב בעוף אלא מה שחייב בבהמה]:

יד. אין המעלה בחוץ חייב עד שיעלה לראש המזבח שיעשה בחוץ אבל אם העלה על הסלע או על האבן פטור שאין קרוי קרבן אלא על המזבח ואף על פי שהוא בחוץ שנאמר ויבן נח מזבח ואינו חייב עד שיעלה לשם שנאמר לעשות אותו לה' עד שיתכוין לשם.

טו. אינו חייב אלא על העלאת דבר הראוי לאשים ולמזבח.

טז. מכאן אמרו הזורק את הדם או המקטיר איברי עולה או אמורין או קומץ או לבונה או קטורת או מנחת כהנים או מנחת נסכים או המנסך שלשה לוגין יין או מים בחוץ חייב שנאמר לא יביאנו לעשות אותו כל המתקבל בפנים חייבין עליו בחוץ.

יז. הזורק שירי הדם בחוץ אפילו שירי דמים הפנימים פטור שזריקת שירי הדם שירי מצוה הם ואינן מעכבין וכן המנסך יין או מים פחות משלשה לוגין בחוץ פטור בין בחג בין בשאר ימות השנה הואיל וחסר השיעור הרי אינן ראויין להתקבל בפנים וכן המעלה מבשר חטאת מבשר אשם מבשר שלמים בין של יחיד בין של צבור משירי מנחות משתי הלחם מלחם הפנים בחוץ פטור שכל אלו ראויין לאכילה לא לאשים:

יח. המעלה את הבהמה כולה בחוץ חייב מפני האימורין ואע"פ שלא הפרישן אין בשר הזבח חוצץ וכאילו הקטיר האימורים בפני עצמן אבל המעלה מנחה שלא נקמצה פטור שאין הקומץ ברור ומובדל קמצה וחזר קומצה לתוכה והקריב כולה בחוץ חייב

יט. היוצק והבולל והפותת והמולח והמניף והמגיש והמסדר את השלחן והמטיב את הנרות והקומץ והמקבל דמים בחוץ פטור לפי שכל אחד מאלו אינו גמר עבודה ונאמר אשר יעלה עולה או זבח מה העלאה שהיא גמר עבודה אף כל שהוא גמר עבודה חייבין עליו:

כ. פרה אדומה ששרפה חוץ ממקום שריפתה וכן שעיר המשתלח שהקריבו בחוץ אחר שהתודה עליו פטור שנאמר ואל פתח אהל מועד לא יביאנו כל שאינו ראוי לבא אל פתח אהל מועד אין חייבין עליו אבל קדשים פסולין שהיה פיסולן בקודש אם העלה מהן בחוץ חייב כיצד כגון הלן והיוצא והטמא ושנפסל במחשבת העובד שכולן נשרפין כמו שיתבאר בהלכות פסולי המוקדשין אם עבר והעלה מהם בחוץ חייב שנאמר לעשות אותו לה' כל הנעשה לה' חייבין עליו ואלו נעשו לשם:

כא. כל דבר שחייבין על העלאתו בחוץ כיון שהעלה ממנו כזית בחוץ חייב בין שהעלה בפנים תחלה ושייר ממנו כזית והעלהו בחוץ בין שהניח הכל בפנים ולקח ממנו כזית והעלהו בחוץ אבל אם חסר אותו דבר הקרב כל שהוא בפנים והעלה שאריתו בחוץ פטור:

כב. כיצד הקומץ או הלבונה והאימורין והעולה ומנחה הנשרפת והנסכין שחסרו מקצתם בפנים והקריב שאריתן בחוץ פטור שהרי נאמר לעשות אותו על השלם הוא חייב ואינו חייב על החסר הוציאו שלם וחסר בחוץ והעלהו הרי זה ספק לפיכך אינו לוקה. [השגת הראב"ד - כיצד הקומץ וכו' עד שהוציאו שלם עד העלה וחזר והעלה וכו' עד בין מעלה לעושה א"א הספרים שלנו אינם משוים לזו הגירסא ובודאי היא משובשת אבל הגירסא שלנו אף לדברי ר' עקיבא חייב שתיים להכי פלגינהו רחמנא שם תעלה ושם תעשה אבל שחט וזרק לדברי הכל אינו חייב אלא אחת דכתיב שם תעשה כלל כל העשיות]:

כג. העלה אבר שאין בו כזית בשר והיה העצם משלימו לכזית חייב מפני שהוא מחובר היה מלח משלימו לכזית הרי זה ספק לפיכך אינו לוקה ועולה ואימוריה מצטרפין לכזית:

כד. העלה וחזר והעלה חייב על כל אבר ואבר זרק הדם והעלה האיברים חייב שתיים שהרי חלק הכתוב בין מעלה לעושה שהרי נאמר אשר יעלה עולה ונאמר לעשות אותו העלה אבר חסר פטור שנאמר לעשות אותו על השלם הוא חייב. [השגת הראב"ד - העלה אבר חסר א"א לא האיר דבריו שהרי שנינו המעלה כזית מעולה ומאמוריה בחוץ חייב אלמא לא קפדינן

כה. רמב"ם יד החזקה - הלכות מעשה הקרבנות פרק יט

כו. אאבר שלם וכי איתמרא שמעתא במקוטרי פנים שיחסרו בהקטרתן והוציאו והקטירן בחוץ דהלכה כר' יוסי דפטור]:

כז. (יב) שנים ששחטו פטורים שנים שאחזו באבר והעלוהו בחוץ חייבין שנאמר איש איש אשר יעלה עולה אפילו איש ואיש שהעלו חייבין:

כח. (יג) הזורק מקצת מתנות בחוץ חייב המקבל דם חטאת בכוס אחד נתן ממנו בחוץ וחזר ונתן בפנים חייב על הניתן בחוץ שהרי כולו ראוי ליקרב בפנים ואם נתן ממנו בפנים וחזר ונתן בחוץ פטור מפני שהן שירים אבל אם קבל בשני כוסות בין שנתן שניהן בחוץ או אחד בחוץ ואחד בפנים או אחד בפנים ואחד בחוץ הרי זה חייב. [השגת הראב"ד - הזורק מקצת וכו' עד או אחד בפנים א"א זה אינו כלום דאחד בפנים ואחד בחוץ בין למ"ד עושה את חבירו דחוי בין למאן דאמר עושה אותו שירים שני לא חזי בפנים]:

כט. (יד) הקומץ והלבונה של מנחה שהקריב אחד מהן בחוץ או הקריב האחד בפנים והשני בחוץ חייב וכן שני בזיכי לבונה של לחם הפנים שהקריב אחד מהן בחוץ או אחד בפנים והשני בחוץ חייב: **ל.** (טו) מי ששחט קדשים בזמן הזה והעלם חוץ לעזרה חייב מפני שהוא ראוי ליקרב בפנים שהרי מותר להקריב אף על פי שאין בית מפני שקדושה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבא.

1. דעת רבי יהושע: המזבח מקדש רק את מה שראוי לאש.
2. דעת רבן גמליאל: המזבח מקדש את מה שראוי למזבח.
3. דעת רבי שמעון: המזבח מקדש רק את מה שראוי בעצמו למזבח.

דברים שאינם ראויים למזבח:

א. דברים המיועדים לאכילה: 1. בשר קרבנות הנאכלים. 2. מותר העומר. 3. שתי הלחם. 4. לחם הפנים. 5. שיירי המנחות.

ב. דברים המיועדים להקטרה על מזבח הזהב והיינו הקטורת.
ג.

1. ס שמן.